

XIX.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om en forandret Ordning af Skolelærerexamen.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 9de Februar 1867.)

Grundtanken i det af Folkethingetsmanden for Præstis Amts 4de Kreds indbragte Lovforflag er den, at Alle, der have uddannet sig til Skolelærere, bør stilles lige med Hensyn til den Duellighedsprøve, hvis Aflæggelse Staten anseer nødvendig, saa at der altsaa ikke som hidtil aflægges Prøve af Eleverne paa de kongelige Seminarier under Bilkkaar, som ikke gives dem, der privat have uddannet sig. — Om denne Grundtankes Verettigelse ere alle Udvalgets Medlemmer enige. — Man er ogsaa enig om, at denne Grundtankes praktiske Udførelse ikke længere med Rette lader sig udføre, idet Antallet af dem, som ad privat Vej uddanne sig til Skolelærere, efterhaanden er steget saa betydeligt, at de tidligere bestaaende Forhold, at den langt overveiende Deel af Landets tilkommende Skolelærere udgik fra de kongelige Seminarier, nu ere meget forandrede.

Udvalgets Medlemmer ere fremdeles enige om, at naar Examensvilkkaarene virkelig skulle gøres lige for Alle, saa kan dette ikke blive hensigtsmæssigt udført paa anden Maade end ved Oprettelsen af en Examenscommission, der prøver samtlige Aspiranter og er indrettet paa en saadan Maade, at dens Medlemmer kunne antages i alle Henseender at staae lige fordomsfrie og uafhængige med Hensyn til Prøven og Dommen over de enkelte Examinander. — Man skal ikke til-

bageholde, at, skjøndt Udvalgets Medlemmer have gjort sig al Umage for ikke at mislunde de Fordele, som af flere Fagmænd tillægges en Ordning, med hvilken Læreren er Examinator, saa maa man dog fastholde den Overbeviisning, at en Prøve, aflagt for en fremmed, dygtig Examinator, frembyder andre gode Sider, som meer end opveie hine formeentlige Fordele. — Den for Examinanden fremmede Examinator bliver ved Forholdenes Magt ført hen til fortrinsviis at lægge Vind paa at stille sine Opgaver og Spørgsmaal saaledes, at deres rette og fyldestgjørende Besvarelse ikke afhænger af tilfældig og lidet frugtbringende Detailkundskab i særlige Retninger, men af en klar og selvstændig Opfattelse og Tilegnelse af Hovedpunkterne og Grundsætningerne i de enkelte Fag, og Examinanderne nødes derved til ikke at nøjes med en tom Udenadslæren og tilbeels tankeløs Hvilen i Læreren's Meddelelser, men til fremfor Alt at klare sig Begreberne og gøre sig til fuldstændig Herre over den Kundskab, hvorpaa al yderligere virkelig Uddannelse maa begrundes og ogsaa senere med Lethed opbygges af den, som vil gøre sig nogen Flid og Umage.

Medens Udvalget saaledes har været enig om Grundtanken i det Lovforflag, som Folkethinget har overdraget samme at tage under Overveielse, har det derimod været mindre